

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Univeritatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie și Inginerie Chimică
1.3 Departamentul	Inginerie Chimică
1.4 Domeniul de studii	Inginerie chimică
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Ingineria si Informatica Proceselor Chimice si Biochimice / inginer chimist

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Interfețe hard/soft - CLR2363				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Sorin-Aurel Dorneanu				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Sorin-Aurel Dorneanu				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	VP
				2.7 Regimul disciplinei	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții se vor prezenta la curs cu telefoanele mobile închise • Studenții vor lectura înainte de curs suportul de curs disponibil pe internet • În măsura în care este posibil, studenții vor avea asupra lor sisteme mobile de calcul (laptop) proprii, cu aplicațiile software utilizate instalate
5.2 De desfășurare a	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții se vor prezenta la seminar/laborator cu telefoanele mobile

seminarului/laboratorului	<p>închise</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înaintea fiecărei ședințe de laborator, studenții vor descărca de pe internet și vor studia referatul de laborator aferent. • În măsura în care este posibil, studenții vor avea asupra lor sisteme mobile de calcul (laptop) proprii, cu aplicațiile software utilizate instalate • Este interzis accesul cu mâncare în laborator
---------------------------	---

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și utilizarea adecvată a limbajului, conceptelor, abordărilor, teoriilor, modelelor și metodelor elementare pentru: monitorizarea procesului, automatizarea clasică și cea bazată pe sisteme de calcul a proceselor (bio)chimice • Explicarea și interpretarea modului de funcționare a sistemelor de monitorizare și automatizare procese (bio)chimice, cu și fără sistem de calcul • Rezolvarea problemelor de exploatare și operare a ansamblului integrat: sistem de monitorizare, sistem de automatizare, sistem de calcul și proces (bio)chimic • Evaluarea și analiza performanțelor sistemelor de automatizare (traductoare, elemente de execuție, regulatoare, sisteme de protecție) și monitorizare (software și hardware) în ansamblul integrat proces-sistem de monitorizare/automatizare, în scopul identificării de soluții pentru îmbunătățirea performanțelor acestora • Implementarea de soluții hardware/software pentru probleme tipice și elementare de îmbunătățire a sistemelor de monitorizare și automatizare procese (îmbunătățirea/introducerea de sisteme de măsură, reglare, monitorizare, prelucrare de date on/off-line) Definirea noțiunilor, conceptelor, teoriilor și modelelor de bază din domeniul chimiei și ingineriei și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Executarea sarcinilor solicitate conform cerintelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etica profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestabilit • Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru • Informarea și documentarea permanentă în domeniul sau de activitate în limba română • Preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin implicarea în activitățile desfășurate

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea studenților cu facilitățile oferite de interfațarea calculatoarelor cu aparatură și instalații industriale și de laborator.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea de cunoștințe privind principalele tipuri de interfețe utilizator-calculator și calculator-proces. • Dobândirea de cunoștințe privind hardware-ului adecvat achiziției de date, cu accent deosebit pe folosirea porturilor de comunicare ale calculatorului (serial, paralel, USB, LAN) și pe utilizarea echipamentelor destinate achiziției și generării semnalelor analogice și digitale. • Dobândirea de cunoștințe privind aplicații software dedicate special achiziției de date experimentale sau de proces. • Formarea deprinderilor experimentale în domeniu și dezvoltarea unor abilități practice legate atât de achiziția datelor experimentale cât și de supravegherea și controlul proceselor chimice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1. Noțiuni introductive, definiții, concepte (definiții, istoric, clasificări, stadiu actual în domeniu, tendințe). Interfețe hardware, interfețe software, baze de reprezentare a numerelor, elemente de aritmetică binară, transformări între diferite baze de numerotare, operatori logici.	Prelegerea Explicația Conversația	
8.1.2. Aritmetică binară (continuare) Numere raționale. Circuite logice complexe. Circuite logice combinaționale. Conversia numerelor raționale, reprezentarea numerelor în sistemele de calcul, circuite logice complexe, circuite logice combinaționale, decodificatoare, multiplexoare, demultiplexoare.	Prelegerea Explicația Conversația	
8.1.3. Circuite logice secvențiale. Bistabili. Circuit logic secvențial, tabela de adevar, feedback digital, bistabil RS, bistabil D, bistabil JK.	Prelegerea; Explicația Conversația	
8.1.4. Numărătoare asincrone (în cascadă). Numărător binar, bistabili în cascadă, divizor de frecvență, numărătoare decadice, divizoare programabile de frecvență, sintetizoare digitale de frecvență.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea	
8.1.5. Numărătoare sincrone. Aplicații ale bistabililor și regiștrilor. Problematica întârzierilor în cazul circuitelor secvențiale, diminuarea efectelor timpilor de propagare, numărătoare sincrone, divizoare programabile sincrone, magistrale de date, serializarea și conversia serie/paral a datelor.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea	
8.1.6. Structura de bază a unui sistem de calcul. Arhitectura sistemelor de calcul, placă de bază, procesor, memorie, tipuri de memorie, interfețe de comunicare.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea	
8.1.7. Modalități standard de interfațare cu echipamentele periferice. Interfețe pentru cuplarea dispozitivelor I/O, porturi standard de comunicare externă, protocole de comunicare.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea; Dezbaterea;	
8.1.8. Problematica teletransmisiei semnalelor analogice și digitale. Echipamentelor destinate teletransmiterii datelor, cerințe impuse acestora, tipuri de perturbații și precauții necesare minimizării acestora, etaje de separare galvanică și de condiționare, etaje de atenuare, etaje de amplificare, etaje de adaptare a impedanței, etaje de translatare a nivelului, etajele diferențiale, etaje de protecție la supratensiuni sau suprasarcini.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	
8.1.9. Interfețe hard pentru achiziția și generarea semnalelor electrice. Conversia A/D și D/A a semnalelor, rezoluție, viteza de eșantionare, neliniaritate, stabilitatea termică, conversie tensiune – frecvență, conversie tensiune – timp, integrare cu rampă dublă, aproximare succesivă a valorii semnalului de intrare, conversie instantanee, DAC sumator ponderat, cu rețea R-2R, convertor frecvență/tensiune, convertor perioadă/tensiune.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea; Dezbaterea;	
8.1.10. Echipamente specializate destinate achiziției și generării semnalelor analogice și digitale. Sisteme complexe de achiziție de date, placă de achiziție de date, senzori și actuatori, echipamentele de condiționare ale semnalelor, multiplexoare analogice de intrare, multiplexor analogic pentru fixarea modului de lucru, amplificator de instrumentație cu câstig programabil, convertor analog/digital, modul FIFO.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	

8.1.11. Aplicații LabView pentru achiziția și generarea semnalelor analogice și digitale. V.I.-uri pentru achiziția/generarea unei valori/unui set de valori, V.I. – uri pentru achiziția/generarea continuă, semnale analogice, semnale digitale, linie și port digital, contorizare evenimente, măsurare frecvență și perioadă, generare impuls programabil, generare tren de impulsuri.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	
8.1.12. Aplicații practice LabView pentru achiziția și generarea semnalelor analogice și digitale statice. Elemente de control și de afișare, aplicații ale V.I.-urilor pentru achiziția/generarea unei valori sau a unui set de valori analogice și/sau digitale, linie și port digital,	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	
8.1.13. Aplicații practice LabView pentru achiziția și generarea semnalelor analogice în regim dinamic și pentru prelucrarea, afișarea și salvarea datelor achiziționate. Aplicații pentru achiziția și generarea semnalelor tranzitorii și periodice, V.I.-uri pentru concatenarea și prelucrarea datelor achiziționate, reprezentări grafice, salvarea datelor.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	
8.1.14. Aplicații software pentru comunicarea cu echipamente echipate cu sisteme de conversie A/D și D/A integrate și microcontroler. Interfețe seriale RS232 și USB, protocol de comunicare, sintaxă, comenzi de execuție, comenzi de citire, echipamente prevăzute cu port serial/USB.	Prelegerea; Explicația Conversația; Descrierea Problematizarea;	
Bibliografie		
1. Suport de curs în format electronic		
2. Gh. M. Ștefan, Circuite integrate digitale, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1984		
3. Daniel Page, A Practical Introduction to Computer Architecture, Springer-Verlag, London, 2009		
4. Data Acquisition and Signal Conditioning Course Manual, National Instruments Corporation, Austin, Texax, SUA, 2003		
5. LabVIEW Fundamentals, National Instruments Corporation, Austin, Texax, SUA, 2005		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
8.2.1. Aplicații numerice în sistem binar. Valorile zecimale, sistem binar, octal și hexazecimal, bit, byte, multipli, conversie zecimal / binar și binar / zecimal.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;	
8.2.2. Aplicații privind realizarea și utilizarea de circuite logice combinaționale. Aplicații Electronics Workbench, aplicații LabView, decodificatoare, multiplexoare, demultiplexoare.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;	
8.2.3. Funcționarea circuitelor logice secvențiale. Aplicații cu bistabili. Aplicații Electronics Workbench, bistabil RS, bistabil D, bistabil JK.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;	
8.2.4. Numărătoare asincrone. Aplicații Electronics Workbench, construcția numărătoarelor asincrone utilizând bistabile de tip D și JK, decodificatoare pentru afișare cu 7 segmente, divizoare programabile.	Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;	
8.2.5. Aplicații ale bistabililor și registrilor. Aplicații Electronics Workbench, tempi de propagare, tabelă logică, magistrale de date, serializarea datelor, transmisia sincronă a datelor.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;	
8.2.6. Componentele sistemelor de calcul. Componente hardware, placa de bază, procesor, sursă de alimentare, tipuri de memorie, reguli de siguranță.	Explicația; Conversația; Descrierea;	

	Problematizarea;
8.2.7. Identificarea și utilizarea interfețelor de comunicare cu echipamentele periferice. Interfețe interne, interfețe externe, interfețe hardware, interfețe software, configurare, driver.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
8.2.8. Aplicații numerice privind alegerea echipamentelor destinate teletransmiterii datelor. Etaje de atenuare, etaje de amplificare, etaje de adaptare a impedanței, etaje de translatăre a nivelului, etajele diferențiale, etaje de protecție la supratensiuni sau suprasarcini, parametri de intrare, parametri de transfer.	Explicația; Conversația; Problematizarea;
8.2.9. Aplicații numerice privind alegerea echipamentelor destinate achiziției datelor. Rezoluție, viteza de eşantionare, neliniaritate, stabilitatea termică, parametrii semnalelor de intrare, raport calitate / preț.	Explicația; Conversația; Problematizarea;
8.2.10. Aplicații numerice privind adaptarea echipamentelor destinate achiziției și generării semnalelor analogice și digitale la caracteristicile proceselor monitorizate. Plăci de achiziție de date, senzori și actuatori, echipamentele de condiționare ale semnalelor, viteza de variație a semnalelor, rezoluție, numărul și tipul semnalelor de intrare.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
8.2.11. Selectarea și configurarea aplicațiilor LabView pentru achiziția semnalelor analogice și digitale. Instrument virtual (virtual instrument, V.I.), elemente de control și de afișare, V.I. – uri pentru achiziția semnalelor analogice și digitale.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
8.2.12. Proiectarea de aplicații LabView pentru achiziția și generarea semnalelor analogice și digitale statice. Elemente de control și de afișare, achiziția/generarea unei valori sau a unui set de valori, achiziția/generarea continuă a semnalelor, semnale analogice, semnale digitale, formatul datelor achiziționate.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
8.2.13. Proiectarea de aplicații LabView pentru achiziția și generarea semnalelor analogice în regim dinamic și pentru prelucrarea, afișarea și salvarea datelor achiziționate.. Achiziția/generarea semnalelor tranzitorii sau periodice, concatenarea și prelucrarea datelor achiziționate, elemente de afișare, generarea reprezentărilor grafice, salvarea datelor.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
8.2.14. Proiectarea de aplicații LabView pentru controlul echipamentelor prin porturile seriale. Tipuri de interfețe seriale, reguli de sintaxă, protocol de comunicare, comenzi de execuție, comenzi de citire, echipamente controlate prin portul serial.	Experimentul; Explicația; Conversația; Descrierea; Problematizarea;
Bibliografie	
1. Suport de curs și de laborator în format electronic 2. M. Cornea-Hașegan, Proiectarea sistemelor cu microprocesor Z80, Ed. Dacia, Cluj, 1988. 3. M. Popa: Microprocesoare și microcontrolere, Editura Politehnica Timișoara, 1997. 4. Transaction in Measurement and Control - Volume. 2 - Data Acquisition, Putman Publishing Company and OMEGA Press LLC, Stamford, Connecticut, USA, 1998. 5. Smith S.W., The Scientist and Engineer's Guide to Digital Signal, CTP, San Diego, 1999. 6. S. Sumathi, P. Surekha, LabVIEW based Advanced Instrumentation Systems, Springer, New York, 2007.	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin insusirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina Interfețe hard/soft studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele parțiale cerute pentru ocupatiile posibile prevazute în Grila 1 – RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor și justificarea răspunsurilor incorecte – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la curs	Verificare pe parcurs prin intermediul a două teste, efectuale la mijlocul și la finele semestrului. Testele vor fi de tip grilă și vor include și aplicații numerice Accesul la verificări este condiționat de participarea la lucrări (minim 80 % din totalul orelor alocate) și predarea (prin e-mail) a aplicațiilor software primite ca teme de laborator. Intenția de fraudă la examen se pedepsește cu eliminarea din examen. Frauda la examen se pedepsește prin exmatriculare conform regulamentului ECST al UBB	80%
	Rezolvarea corectă a aplicațiilor numerice		
10.5 Seminar / laborator	Corectitudinea calculelor și a aplicațiilor software – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la seminar/laborator	Aplicațiile software și calculele numerice aferente seturilor de lucrări practice parcurse – se predau, prin trimitere sub formă de arhivă, prin e-mail, înainte de cele două verificări de pe parcurs.	20%
	Activitatea desfășurată în laborator / la seminar		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Nota 5 (cinci) atât la evaluarea temelor de laborator cât și la verificările pe parcurs conform baremelor. • Cunoașterea principalilor operatori logici și a circuitelor digitale, a modalităților de achiziție a datelor experimentale și de proces, cunoașterea componente hardware și software ale unui sistem de calcul, cunoașterea principalelor echipamente destinate achiziției datelor experimentale și de proces, cunoașterea principalelor aplicații software destinate achiziției și prelucrării datelor experimentale și de proces. 			

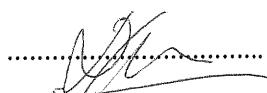
Data completării

16 mai 2014

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

